

транспортні зв'язки, адже аспект розвинутої інфраструктури є важливим з огляду на те, що будівля повинна бути доступною для усіх студентів міста. Вдається визначити найбільш доречно функціональне наповнення проєктованої будівлі, в залежності від габаритів і характеру рельєфу ділянки. Зокрема проводяться опитування студентів шляхом анкетування, завдяки чому визначаються актуальні тенденції побудови простору та складу приміщень і особливості режиму роботи міжуніверситетських культурних центрів. Слід зазначити, що багатий закордонний досвід проєктування та експлуатації будівель такого типу теж слугує джерелом для досліджень сучасної університетської архітектури.

**Добрик Я. О., студ., Менчинський Д. О., студ.,
Шевченко Л. С., канд. арх., доц.**
*Національний університет «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

СУЧАСНІ УЯВЛЕННЯ ПРО ЛАНДШАФТНИЙ ДИЗАЙН ПРИРІЧКОВИХ ПАРКІВ

Парки, в ландшафтно-планувальній організації яких бере активну участь лінійний водний об'єкт, називають «прирічковими» (такими, що знаходиться біля річки). Тим самим робиться наголос на важливості водного об'єкту як в композиційно-просторовій структурі парку, так і в його назві.

Чи варто говорити про те, що ландшафтна й емоційна складова таких територій вирізняється з-поміж інших парків? Варто! Адже не в останню чергу завдячуючи воді такі об'єкти мають приємний мікроклімат з освіжаючою прохолодою, виразні естетичні пейзажі, вишукані водно-ландшафтні композиції зі світлотіньовими ефектами та віддзеркаленням. Вода чарує й притягує відвідувачів, викликає у них море позитивних емоцій – від спокою та розслаблення до підняття настрою динамікою й активними рухами.

Водночас, вода має і подвійну художньо-містичну символіку: сакрального джерела очищення й оживлення на Землі та руйнівної сили потоплення. Існування цих двох суперечностей простежується на протязі тисячолітньої історії ландшафтного мистецтва. Як показує світовий досвід, питання художньо-естетичної насолоди й безпеки у таких об'єктах постійно стоять на порядку денному при їх ландшафтному дизайні. З часом ці процеси ускладнилися у зв'язку з екологічними проблемами та нерациональним природокористуванням. Результат ландшафтного дизайну таких парків повинен дати відповіді на сучасні виклики у вигляді:

- *екологічних загроз, пов'язаних із забрудненням територій, їх антропогенним навантаженням, зі збереженням оточуючого рослинного*

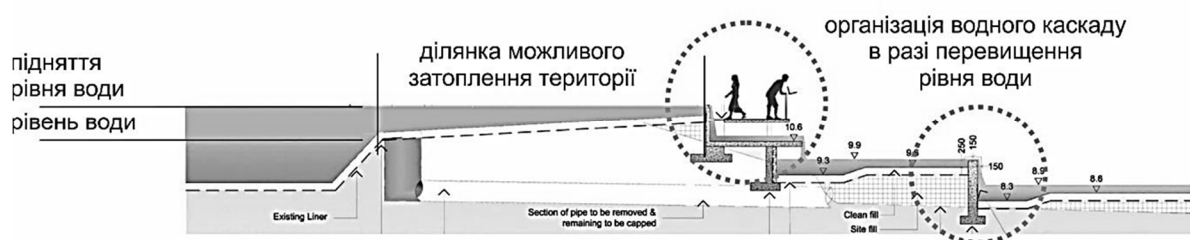
та водного середовищ, їх внутрішніх мікрокліматичних характеристик, раціональним природокористуванням;

- *обмеженості доступу*, яка розглядається як з позиції відкритості території для всіх груп населення (в тому числі й маломобільної), так і з можливості залучення води, берегової лінії та суші в експлуатації паркової території;
- *безпеки експлуатації природних ресурсів*, яка стосується рекреаційного відпочинку відвідувачів, їх руху, у тому числі у період паводків, виходу річок з берегів та підтоплення території парку;
- *цілорічної художньо-естетичної привабливості*, пов'язаної з підтримкою атрактивності природних територій, їх різноманітних морфологічних складових у різні пори року та погодні умови, використання їх в якості маскувальних існуючі недоліки.

У процесі дослідження прирічкових парків цікавим було простежити їх функціонування відповідно до вищевказаних викликів. Уявлення людей про безпеку ландшафтного середовища ґрунтується на основі можливості боротьби зі стихіями, непередбачуваними природними явищами. У наш час ці моменти в більшості випадків є прогнозованими, а відтак є реальна можливість уже на стадії ідеї, проектних пропозицій зробити певні кроки, які сприятимуть безпечному виходу із ситуації.

У прирічкових парках головними викликами є підняття рівня води, затоплення територій, зсув ґрунту в результаті підмивання тощо. Досвід запровадження різних прийомів боротьби з такими викликами в основному заснований на будівництві підпірних стінок, декількох ярусів набережних, введенням обмежень щодо відвідування тощо. Але чому тільки – прийоми боротьби з викликами? Чому не використати «бунт» природних стихій для урізноманітнення просторового вирішення територій, для залучення їх до участі у формуванні художньо-естетичних якостей ландшафтного об'єкта? Тобто – направити цю енергію в необхідне русло.

Чи можна уявити собі ландшафтний дизайн прирічкових парків, заснований на використанні водних стихій як у позитивному, так і негативному їх проявах? Нам це вдалося, аналізуючи можливості та надихаючись проектними рішеннями таких об'єктів (рис. 1).

Використано матеріали по Sydney Park
(<https://worldlandscapearchitect.com/sydney-park-a-vibrant-recreation-and-environmental-asset-for-sydney/>)

Рисунок 1 – Можливий напрямок використання води в прирічкових парках в разі підвищення її рівня, запобігаючи підтопленню території

Водойму в ландшафтних об'єктах вважають їх душею. Тож у прирічкових парках вона виступає «художньою палітрою» і додає ландшафтній композиції ще більшої виразності. Використання води, її трансформація в разі потреби, збагачує паркові пейзажі, насичує їх новими емоціями і, водночас, створює враження необхідності саме такого рішення у кожній конкретній ситуації. Кращі паркові пейзажі завжди орієнтовані на дзеркало води, що значно збагачує композицію.

Гідротехнічні споруди, технологічні можливості, аналіз передбачуваних природних ситуацій та креативні ідеї щодо їх урегулювання – це є відповіддю на сучасні виклики природи, ключові моменти у ландшафтному дизайні сучасних прирічкових парків.

Дудка О. М., канд. арх., доц., **Сільвестрова Н. П.**, ст. викл.
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ АРХІТЕКТУРНИХ ОБ'ЄКТІВ

Сучасні комплексні підходи об'ємно-просторового формування архітектурних об'єктів мають великий вплив на розвиток міського середовища й візуальне сприйняття таких об'єктів в цьому середовищі. Більш того, необхідно враховувати, що формування архітектурного середовища є результатом теоретичних, науково-практичних й освітніх напрямків, які виявляють сучасні тенденції формування цього середовища в умовах стійкого розвитку. Нові підходи й сучасні освітні тенденції до вирішення містобудівних проблем, використання нових інструментів та технологій, прогресивні методи досліджень та швидкий інтерактивний обмін інформацією дає можливість освітній архітектурній галузі функціонувати краще і досконаліше.

Архітектурно-містобудівна діяльність сьогодні знаходиться в стані постійних змін та новітніх підходів з метою розробки якісно нових типів будівель і споруд, що відповідають сучасним викликам суспільства. Саме це сприяє зростанню якісно нових типів будівель (різного призначення), які безпосередньо впливають на розвиток містобудівної галузі та формування архітектурного середовища міста. Такі зміни безпосередньо впливають на дійсно нові, прогресивні освітні методи викладання в архітектурно-містобудівній галузі. Надання освітніх послуг трансформується в новітні підходи й методи, де студенти здатні застосовувати викладений матеріал за допомогою засобів сучасних програмних технологій та графічних інструментів в архітектурному проектуванні. В цьому сенсі важливим є вміння студентів застосовувати сучасні теоретико-методологічні, науково-практичні та типологічні